

v úvahu, zda neochabla, ne-li úplně přestala stavební činnost následkem války, obzvláště pro zdražení stavebních hmot a práce též v lázeňském městě, o které jde, dále, zda nezmenshil se počet místností, lázeňským hostům pronajímaných, tím, že se pro přirozený vzrůst domácího obyvatelstva používá místností, jindy lázeňským hostům pronajímaných, jako stálých bytů pro osoby, v lázních usedlé, po případě, zda tu nejde o stoupající drahotou vyvolané zdražovací snahy většího počtu osob, lázeňským hostům příbytky pronajímajících. I očekávaný vzestup návštěvy lázní, k němuž nalézací soud poukazuje, mohl by — při nedostatku místností — účinkovati na výši nájemného ve směru vzestupném, tedy na úkor lázeňských hostů, přímých to spotřebitelů, zákonem chráněných. K vývodům odvodního spisu budiž podotčeno, že není podkladu pro stanovisko, že Mariánské Lázně jsou výhradně lázněmi přepychovými; naopak dlužno předpokládati, že do těchto lázní zajíždí aspoň část lázeňských hostů za účely léčebnými, a co do této části nemůže býti sporno, že slouží pobyt v lázních přímo a příbytek pro dobu pobytu nezbytný nepřímo k ukojení životních potřeb jejich. Bude proto na nalézacím soudě, by vyšetřil a zjistil, jaké podnájemné vypadalo — při pravděpodobném rozsahu příští návštěvy v lázních — ze smluveného nájemného na jednotlivé místnosti pronajaté vily, dále, zda bylo takové podnájemné — přihlížeje k ustanovení zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n. a k zásadám, z tohoto zákona plynoucím, vzhledem k nabídce bytů a poptávce po nich přiměřeným či zřejmě přemrštěným. Dále bude dlužno zjistiti, zda manželé K-ovi, najímající dům, chtěli jej pronajmouti jen lázeňským hostům či k jiným účelům výdělečným, zda a jak dalece tento úmysl byl obžalovaným znám a zda obžalování, posuzující dosah smlouvy, byli si vědomi toho, že požadují cenu zřejmě přemrštěnou a vyžitkují tudíž mimořádných poměrů válkou vyvolaných, třeba ne přímo vůči spotřebitelům, přece na jich úkor vůči osobě, jež po případě přemrštěné nájemné přesune na spotřebitele. Mimo to bude třeba zjistiti, kolik místností skutečně bylo pronajato, jak byly zařízeny a jaké bylo opotřebování nábytku. Jelikož rozsudek všeho toho si nepovšiml a ponechává jednáním obžalovaných dotčené zájmy chráněnců zákona zúplně stranou, spočívá na nesprávném použití zákona.

Čís. 1492.

Zločin zpronevěry dle §u 183 tr. zák. Bylo-li zboží dáno do komise s tím, že jest je vrátiti nejpozději do určitého dne, není po tomto dni komisionáři již svěřeno a jest tento zavázán pouze zaplatiti účtovanou cenu; výhrada vlastnictví komitentem nemá po této stránce právního významu.

(Rozh. ze dne 13. února 1924, Kr I 408/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 24. dubna 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry dle §u 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a sprostil podle §u 259 čís. 3 tr. ř. obžalovaného z obžaloby, že v druhé

polovici června 1922 v M. za sebou zadržel a sobě přivlastnil zboží v ceně 1984 Kč, svěřené mu Hynkem M-ou, pokud se týče peníze za zboží to stržené, tedy věc svěřenou v ceně přes 200 Kč, menší však než 2000 Kč a že tím spáchal zločin zpronevěry dle §u 183 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje číselně důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 b) §u 281 tr. ř., věcně však i důvod zmatečnosti čís. 9 a) tohoto §u, tvrdíc, že mezi stěžovatelem a Hynkem M-ou šlo o civilněprávní poměr. Již tento důvod zmatečnosti jest opodstatněn. Rozhodnutí o stěžovatelově vině závisí na rozřešení otázky, jaké právní povahy byl poměr mezi stěžovatelem a Hynkem M-ou pokud jde o vlastnictví k sandálům, dodaným stěžovateli podle účtu ze dne 23. března 1922 za cenu 1984 Kč. Nalézací soud výslovně se nezabýval řešením otázky, k jakému právnímu útvaru jest řaditi právní poměr mezi stěžovatelem a Hynkem M-ou, podle rozsudkových důvodů jest však míti za to, že nalézací soud nejen po stránce skutkové pokládal za zjištěno, že sandály byly dány stěžovateli do komise, jak jest to vyznačeno na účtu ze dne 23. března 1922, nýbrž že i s právního hlediska posuzoval poměr mezi stěžovatelem a Hynkem M-ou jako smlouvu komisionářskou, která se ovšem vyznačuje tím, že vlastníkem zboží, daného do komise, zůstává komitent až do té doby, kdy vlastnictví toto přejde řádným způsobem na jiné osoby. Za tohoto právního posouzení dospěl pak nalézací soud k právnímu názoru, že sandály byly obžalovanému Hynkem M-ou svěřeny. S tohoto hlediska neměl den 15. června 1922, do kterého nejpozději bylo vrátiti neprodané páry sandálů, právního významu a, zdůrazňuje-li tento den i napadený rozsudek, nečiní tak proto, že mu s právního hlediska, důležitého pro posouzení poměru mezi stěžovatelem a Hynkem M-ou, přikládal význam, nýbrž jen z toho důvodu, že podle jeho zjištění nejpozději tímto dnem byla zpronevěra dokonána a že proto události, které nastaly ve vyrovnacím řízení, zahájeném dne 26. července 1922, nemohou přijíti v úvahu ani s hlediska náhrady škody. Stěžovatel sám přikládal však tomuto dni již ve své obhajobě v trestním řízení jiný význam, háje se tím, že mu sice byly sandály dány do komise, že však komise zanikla dnem 25. června 1922, správně dnem 15. června 1922, uváděje ve svém důkazním návrhu ze dne 6. dubna 1923, že šlo o koupi sandálů. V tomto právním pojetí souhlasil se stěžovatelem i vyrovnací správce, svědek Mořic B., jenž omezuje rovněž komisi dnem 15. června 1922, jako dnem, kdy komise skončila. Jak bude uvedeno, i poškozený Hynek M. svým jednáním opravňoval k jinému ocenění významu dne 15. června 1922, než jak byl jeho význam zhodnocen nalézacím soudem. I zrušovací soud vidí v tomto dni 15. června 1922 v souvislosti s dalším obsahem účtu ze dne 23. března 1922 důležitou časovou mez pro právní povahu poměru mezi stěžovatelem a Hynkem M-ou, a pro posouzení, zda Hynek M. zůstal neomezeně vlastníkem dodaných sandálů, pokud se týče peněz za ně stržených i po uplynutí 15. června 1922. Dle faktury ze dne 23. března 1922 byly obžalovanému sandály dány do komise s tím, že prodané zboží

platí se každých 14 dní, neprodané páry, že jest vrátiti nepoškozené ne j p o z d ě j i do 15. č e r v n a 1922. Právní význam této doložky byl ten, že po 15. červnu 1922 Hynek M. odmítá zpětvzetí zboží a bude požadovati jen fakturovanou cenu 1984 Kč za dodané zboží, ať již bylo prodáno nebo ne. Rubem toho bylo, že obžalovaný po 15. červnu 1922 nebyl již povinen vrátiti zboží, nýbrž pouze zavázán zaplatiti 1984 Kč (§§y 1086, 1087 obč. zák.). Vzhledem k tomu pozbyla ovšem — nehledíc k otázce, zda jednostranně připojené doložky takového druhu na faktuře mají vůbec právní význam, i když faktura nebyla pozastavena — další doložka na faktuře, že obuv zůstává až do úplného zaplacení majetkem Hynka M-y, právního významu, to tím spíše, když na zboží, do té doby prodané, ale nezaplacené, Hynek M. vůbec nemohl si s právním účinkem vyhraditi práva vlastnického (§§y 1088, 367 obč. zák.). Dnem 15. června 1922 přeměnil se tedy původní nárok Hynka M-y z poměru komisionářského v obyčejný požadavek kupní ceny 1984 Kč; nezaplatil-li mu obžalovaný tento dluh před zavedením vyrovnacího řízení, porušil pouze smluvní závazek k zaplacení kupní ceny, ale nezadržel cizí věc, jemu svěřenou, a není tu ani objektivní skutkové podstaty zpronevěry. Po zavedení vyrovnacího řízení Hynek M. zachoval se tak jako ostatní věřitelé, přihlásiv celou pohledávku jako pohledávku z prodeje a kupu, byl si i v přihlášce vyhradil právo na zboží v komisi v ceně 1984 Kč, a neměl jiného postavení než ostatní věřitelé, zejména neměl práva na vyloučení po rozumu §u 11 vyrovnacího řádu (o právu odděleném již pojmově nelze mluvit). Schváleným vyrovnáním byla dotčena jeho pohledávka potud, že byla zapravena vyrovnací kvotou, a stěžovatel byl sprostěn povinnosti, nahraditi mu úbytek 50% (§ 53 vyr. ř.). Pokud tedy nalézací soud shledává v jednání obžalovaného skutkovou podstatu zločinu zpronevěry, jest rozsudek stížen zmatečností dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř., kterou obžalovaný právem uplatňuje.

Čís. 1493.

Byl-li za dřívější sbíhající se trestný čin lichevní vyměřen trest vězení, jest za později souzený zločin vyměření trest žaláře, při čemž jest poměrně započítati trest vězení, již přisouzený (§ 265 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 13. února 1924, Kr II 129/23.)

Ne j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 12. prosince 1922, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem podvodu podle §§ů 197, 199 a) tr. zák., aniž mu uložena byla trest, zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu a uložil obžalovanému pro zločin podvodu dle §§ů 197, 199 a) tr. zák., jímž byl napadeným rozsudkem uznán vinným, podle §u 202 tr. zák. se zřetelem k §u 6. zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. a k §u 35 tr. zák., jakož i §u 265 tr. ř. a za použití §u 55 tr. zák. trest žaláře jednoho měsíce, zostřeného dvěma posty.